

Gemeente
Zandvoort

Beleidsplan Duurzaamheid Zandvoort 2023 – 2026

Van beleid naar uitvoering

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	3
2.	Inleiding	4
3.	Minder energiegebruik en meer duurzame energie: op weg naar een aardgasvrije gebouwde omgeving voor iedereen	5
3.1	Energiearmoede	5
3.2	Transitievisie Warmte (TVW)	6
3.3	Regionale Energie Strategie (RES)	6
3.4	Landelijk beleid	7
3.5	Bewoners	7
3.6	Ondernemers	8
3.7	Sportverenigingen	8
3.8	VVE's	8
3.9	Eigen organisatie	8
3.10	Evenementen	9
4.	Zandvoort ook in de toekomst bereikbaar: duurzame mobiliteit	10
4.1	Laadinfrastructuur	10
4.2	Deelmobiliteit	10
4.3	Openbaar vervoer	10
4.4	Fiets	10
4.5	Evenementen	10
5.	Minder weggooien en meer hergebruiken: circulaire economie en duurzaam afvalbeheer	12
5.1	Bewoners	12
5.2	Ondernemers	12
5.3	Evenementen	12
5.4	Circulair bouwen	12
6.	Droge voeten in een groene omgeving: klimaatadaptatie en het vergroten van de biodiversiteit.	14
6.1	Bewoners	14
6.2	Vergroening van de openbare ruimte	14
6.3	Vergroten van biodiversiteit	14
6.4	Een toekomstbestendig rioolsysteem	14
7.	Duurzaamheidsfonds	16
7.1	CDOKE	16
	Bijlage 1. Bestedingsplan Stimuleringsbudget Verduurzaming	17

1. Voorwoord

Als wethouder van onder andere Publieke Gezondheid, Toerisme en Jeugd vind ik het ontzettend belangrijk om te investeren in onze leefomgeving en de leefbaarheid van onze gemeente. Zo profiteren ook de volgende generaties van uitgaven die we nu doen en is Zandvoort klaar voor de toekomst.

Als kleine gemeente hebben we vaak niet de mogelijkheden om voorop te lopen. Maar we kunnen wel samenwerken met onze buurgemeenten binnen Zuid-Kennemerland en de Metropoolregio Amsterdam om elkaars goede voorbeelden over te nemen en nog efficiënter samen te werken aan de uitvoering. Dat uitvoeringsgerichte past goed bij onze mentaliteit.

De gemeenteraad van Zandvoort heeft in 2022 met duidelijke kaders budget aan het college beschikbaar gesteld om meters te maken op het gebied van duurzaamheid. Met dit beleidsplan laten we zien waar we de komende jaren op inzetten en hoe we dat geld investeren. Ons doel is niet nog meer papier maken, maar concrete resultaten in de praktijk behalen.

Veel ambities zijn al met en voor ons bepaald door de landelijke overheid of door afspraken die we met andere overheden onderling hebben gemaakt. Wij denken dat die ambities realistisch en haalbaar zijn.

We zijn trots op ons mooie Zandvoort. Wij zetten ons graag in om al het goede van onze gemeente te behouden, te versterken voor de toekomst en aantrekkelijk te blijven voor onze bewoners en onze bezoekers, 365 dagen per jaar.

Lars Carree,
wethouder Duurzaamheid
mei 2023

2. Inleiding

Zandvoort is een kleine gemeente met grote kwaliteiten: het strand, de zee, het dorp, de duinen en het circuit. Jaarlijks komen meer dan 5 miljoen bezoekers met plezier naar onze gemeente toe. Om deze kwaliteiten ook in de toekomst te behouden, willen we en moeten we stappen ondernemen op het gebied van duurzaamheid.

De ambities van Zandvoort op het gebied van duurzaamheid zijn realistisch en haalbaar. De gemeente biedt haar bewoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en bezoekers concreet handelingsperspectief en geeft daarbij zelf het goede voorbeeld.

Ons duurzaamheidsbeleid is erop gericht om onze inwoners en ondernemers te ondersteunen met kennis en advies en waar mogelijk met financiering en financiële bijdragen. Zo kunnen zij zelf aan de slag op een manier en tempo dat hen past. Door vooruit te kijken, trachten we zekerheid voor meerdere jaren te geven in snel veranderende tijden.

Op basis van concrete gegevens en informatie stellen we de komende jaren onze ambitie op en zo nodig bij. Onze aandacht gaat uit naar uitvoeringsgerichte acties en ondersteuning. Wanneer (aanvullend) beleid nodig is, stellen wij dat op.

In Zandvoort werken we via 4 sporen aan het thema duurzaamheid:

1. minder energiegebruik en meer duurzame energie: op weg naar een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050 voor iedereen

2. Zandvoort ook in de toekomst bereikbaar: duurzame mobiliteit

3. minder weggooien en meer hergebruiken: circulaire economie en duurzaam afvalbeheer

4. droge voeten in een groene omgeving: klimaatadaptatie en het vergroten van de biodiversiteit.

We werken via uitvoeringsgerichte projecten en programma's aan de landelijke duurzaamheidsopgaven en maken alleen nieuw beleid wanneer nodig. Met de middelen van o.a. het Duurzaamheidsfonds ondersteunen we onze eigen inwoners en ondernemers bij verduurzaming en stimuleren we onze partners en de eigen organisatie om te werken aan een toekomstbestendig Zandvoort.

Als kleine gemeente lopen wij niet actief voorop, maar we volgen verrichtingen van anderen op de voet. Zo kunnen we inspelen op komende ontwikkelingen en gebruik maken van de goede voorbeelden van anderen. Voor de uitvoering van onze plannen zijn we deels afhankelijk van beschikbare capaciteit in onze eigen organisatie en bij onze partners. Europese en landelijke wetgeving is volop in ontwikkeling met gevolgen voor beschikbare ontwikkelruimte en inzetbare instrumenten voor de gemeente. De goede samenwerking met onze buurgemeenten en al onze andere partners werkt daarbij sterk in ons voordeel.

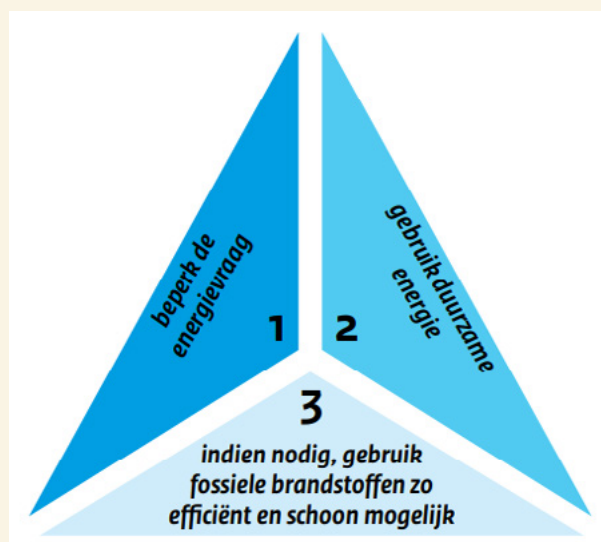
Op deze manier werkt de gemeente Zandvoort samen met haar partners aan een duurzame en toekomstbestendige leefomgeving met meer ruimte voor groen, water en biodiversiteit.

3. Minder energiegebruik en meer duurzame energie: op weg naar een aardgasvrije gebouwde omgeving voor iedereen

Met de ondertekening van het Klimaatakkoord in 2019 door de VNG namens de gemeenten, heeft ook Zandvoort zich verbonden aan een aantal afspraken. Zo heeft de gemeenteraad van Zandvoort in 2021 de Transitievisie Warmte vastgesteld en ingestemd met de eerste Regionale Energie Strategie Noord-Holland Zuid. In het verlengde van het Klimaatakkoord, landelijke en internationale ontwikkelingen en interesse van onze inwoners en ondernemers is de energietransitie in een stroomversnelling gekomen.

In Zandvoort werken we aan de energietransitie volgens het principe van de *Trias energetica*: 1) energiebesparing, 2) inzet van hernieuwbare energie en 3) efficiënt gebruik van fossiele brandstoffen. We zetten daarom de komende jaren vooral in op 1) het versnellen en ondersteunen van isolatiemaatregelen bij inwoners. Daarnaast stimuleren we 2) de plaatsing van zonnepanelen op kleine en grote daken. En naar verwachting zal de plaatsing van 3) (hybride) warmtepompen toenemen als gevolg van landelijke wetgeving. Om de plaatsing in goede banen te leiden, stellen we beleidsregels op om duidelijkheid te geven aan onze inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers.

Als kleine gemeente gaan we niet pionieren op het gebied van energie. We zetten daarom in op het toepassen van al bewezen effectieve instrumenten en technieken, zoals energiebesparing.

3.1 Energiearmoede

Zandvoort kent helaas relatief veel huishoudens waarvan een groot deel van het inkomen op gaat aan energiekosten: volgens onderzoek van TNO 10,2%, oftewel 990 huishoudens. Zo'n 600 huishoudens met energiearmoede wonen bovendien in een woning met een E, F of G label.

Circa 80% van deze huishoudens woont in een sociale huurwoning van Pré Wonen. Ongeveer 10% woont in een huurwoning van een particuliere verhuurder en nog eens 10% van deze huishoudens heeft een eigen woning.

De woningcorporaties zijn versneld aan de slag gegaan om alle E,F,G labels te renoveren naar een hoger label, zo ook Pré Wonen. In 2028 zullen alle eengezinswoningen met een laag label zijn gerenoveerd tot minimaal label D. Sociale huurwoningen in een VVE en monumenten komen later aan de beurt.

Naast de verschillende lokale en landelijke regelingen en instrumenten, zoals toeslagen, prijsplafonds voor energiekosten, vroegtijdige signalering van betalingsachterstanden en bijzondere bijstand, zijn er 4 gemeentelijke trajecten om de effecten van hoge energieprijzen voor kwetsbare huishoudens te dempen. Deze 4 aanpakken zijn mogelijk door een Specifieke Uitkering van het Rijk. Deze regeling kent wel een aantal voorwaarden: besteding van deze middelen moet vóór 1 januari 2024 zijn afgerond en mag niet leiden tot ongeoorloofde staatssteun. Ook mogen de middelen niet als financiële bijdrage direct aan huishoudens worden uitgekeerd.

1 TNO (2020). Energiearmoede en de energietransitie. Energiearmoede beter meten, monitoren en bestrijden

De Witgoedwissel, het Programma kleine maatregelen bij corporatiewoningen, de Energieklussers en een isolatieprogramma voor woningeigenaren met een Zandvoortpas voldoen aan de voorwaarden van de Specifieke Uitkering Energiearmoede en zorgen voor een (significante) verlaging van de maandelijkse energiekosten van de kwetsbaarste huishoudens.

Ambitie:

- Minimaal 90% van het budget van de Specifieke Uitkering Energie-armoede is op 1/1/2024 daadwerkelijk uitgegeven aan maatregelen om energiearmoede te voorkomen of te beperken.
- In 2028 zijn er geen eengezinswoningen in de sociale huursector meer met een E, F of G label, met uitzondering van VVE's en monumenten.

3.2 Transitievisie Warmte (TVW)

De woonvoorraad van Zandvoort kent relatief veel 'slechte' energielabels (E, F en G): bijna de helft van alle woningen heeft energielabel D of lager. De investeringsbereidheid voor verduurzamingsmaatregelen bij woningeigenaren in Zandvoort is lager dan gemiddeld in Nederland door de relatief hoge leeftijd van bewoners en door het grote aandeel tweede woningen of vakantiewoningen. De hoge energieprijzen van de afgelopen tijd zorgen echter voor een grotere interesse en bereidheid bij (woning)eigenaren om te investeren in verduurzamingsmaatregelen. De gemeente Zandvoort ondersteunt hen met gunstige financiering in de vorm van een duurzaamheidslening.

Zandvoort heeft meerdere warmtenetten: een hoge temperatuur warmtenet bij Park Duinwijk met 500 aangesloten woningen en lage temperatuur warmtenetten bij het Louis Davids Carré en rondom de woontorens van Santfort. En Natuurlijk, de eigenaar van het grote warmtenet bij Park Duinwijk, zoekt naar mogelijkheden om het warmtenet uit te breiden en de huidige aardgasgestookte WKK-centrale (warmtekrachtkoppeling-centrale) te vervangen door een duurzamer alternatief. De komende Wet Collectieve Warmte ('Warmtewet 2.0') zorgt nog voor onduidelijkheid bij financiers waardoor er nog geen duidelijk eindbeeld is. De gemeente is nog geen partij in deze verkenning, maar volgt de ontwikkelingen met veel belangstelling.

Bij collectieve, gemeentelijke ingrepen gericht op verduurzaming hanteren we het uitgangspunt dat de totale woonlasten voor onze inwoners niet stijgen: woonlastenneutraliteit is dus een belangrijke randvoorwaarde.

In 2026 wordt de Transitievisie Warmte geactualiseerd en maakt de gemeente een strategie om in 2050 het gebruik van aardgas om gebouwen te verwarmen te beëindigen. De actualisatie van de TVW en de strategie aardgasvrij wordt op basis van data van de gebouwde omgeving opgesteld.

Ambitie:

- Geen eengezinswoningen meer met een E, F of G energielabel in 2030.
- Actualisatie van de Transitievisie Warmte in 2026.
- Uutfasering aardgasgebruik in 2050.
- Geen stijgende woonlasten als gevolg van verduurzamingsmaatregelen ('woonlastenneutraliteit')

3.3 Regionale Energie Strategie (RES)

Zandvoort heeft als kustplaats veel aanbod van wind- en zonuren, maar beperkt ruimte waarop zij duurzame energie kan opwekken vanwege beperkingen van het beschermde landschap. De gemeenteraad van Zandvoort heeft bovendien duidelijk gekozen om het duingebied te vrijwaren van windturbines en zonnepanelen. De gemeente kiest daarom voor gebouwgebonden zonneënergie-installaties ('zon op dak'). Daarnaast zijn er enkele locaties in Zandvoort waar het opwekken van hernieuwbare energie mogelijk gecombineerd kan worden met andere vormen van ruimtegebruik, zoals riooloverstorten, parkeerterreinen en sportparken. Naar deze locaties worden de komende jaren haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd.

Om toekomstige knelpunten op het elektriciteitsnetwerk vóór te zijn, worden de mogelijkheden voor een nieuw 50 KV onderstation verkend, inclusief benodigde kabeltracé's. Dit nieuwe onderstation is opgenomen in de investeringsplannen van Liander en in de P-MIEK (Provinciaal Meerjarig Investeringsprogramma Infrastructuur, Energie en Klimaat). Met een nieuw onderstation is Zandvoort beter voorbereid op en aantrekkelijk voor de (honderd) duizenden toeristen die onze badplaats met een elektrische auto zullen bezoeken.

Ambitie:

- (Vorbereiden van de) realisatie van een 50 KV (kiloVolt) onderstation in Zandvoort in 2030.
- Minimaal 2 MWpiek (MegaWatt piek) aan grootschalige zonne-energie-installaties (> 15 KWp, kiloWatt piek)) in 2030.

3.4 Landelijk beleid

Verschillende landelijke regelingen en wetgeving ondersteunen de aanpak en het beleid van de gemeente Zandvoort:

- Nieuwbouw wordt al vanaf 1 juli 2018 bij wet aardgasvrij uitgevoerd. Het college maakt geen gebruik van haar bevoegdheid om hier vanaf te wijken bij nieuwbouwprojecten. Aardgasvrije nieuwbouw is de norm geworden, ook in Zandvoort.
- Vanaf 1 januari 2023 zijn zonnepanelen BTW-vrij aan te schaffen. Ondernemers met een kleinverbruikersaansluiting kunnen bovendien met ISDE-subsidie zonnepanelen aanschaffen.
- Vanaf 1 januari 2026 mogen aardgasgestookte CV-ketels ('mono ketels') niet meer worden vervangen door een soortgelijk exemplaar, maar moet dit minimaal een hybride warmtepomp zijn. Appartementen en monumenten zijn hierbij uitgezonderd.
- Vanaf 1 januari 2030 mag voor woningen met

een E, F of G label geen huur meer worden gevraagd. Dit geldt voor huurwoningen van woningcorporaties als van particuliere verhuurders. In Aedes verband hebben de woningcorporaties afgesproken dat er vanaf 1 januari 2028 geen E, F of G labels zullen zijn.

- Ook voor publieke gebouwen en utiliteitsbouw worden de energie-eisen de komende jaren door middel van minimaal verplichte energielabels aangescherpt (als gevolg van de omzetting van de European Building Programme Directive (EBPD III richtlijn) in Nederlandse wetgeving), waaronder een 'uitfasering' van utiliteitsgebouwen met label G. Woningen met label G zouden in 2030 tot het verleden moeten horen.

3.5 Bewoners

Het Duurzaam Bouw Loket is het onafhankelijk energieloket van de gemeente Zandvoort. Het Duurzaam Bouw Loket zorgt voor de ondersteunen van onze inwoners en beantwoordt alle eerste-lijns vragen van huiseigenaren en huurders op een deskundige manier zonder winst oogmerk of verborgen provisies. Naast kennis over technische maatregelen en beschikbare subsidies, kent het Duurzaam Bouw Loket ook de lokale en regionale uitvoerende bedrijven.

Daarnaast organiseert de gemeente met haar buurgemeenten jaarlijks inkoopacties voor isolatiemaatregelen met bijbehorende informatieavonden.

Speciaal voor huurders worden vrijwillige energiecoaches geworven en opgeleid. Hierbij werken we samen met de woningcorporatie, stichting !Woon, het Huurdersplatform Zandvoort (HPZ) en het sociaal wijkteam.

Met de buurgemeenten van Zuid-Kennemerland wordt gewerkt aan een Soorten Management Plan (SMP) onder de wet Natuurbescherming. Hierdoor wordt het mogelijk om natuurinclusieve isolatieprogramma's uit te voeren. Indien mogelijk wordt de informatie uit het SMP publiekelijk beschikbaar gesteld zodat ook inwoners hiervan gebruik kunnen maken.

De komende jaren zal met behulp van de middelen van het Nationaal Isolatie Programma een datagedreven isolatietraject worden uitgevoerd, gericht op (particuliere) E, F en G labels. Dit doet gemeente Zandvoort samen met de buurgemeenten van Zuid-Kennemerland

Ambitie:

- Structurele inzet van (vrijwillige) energiecoaches voor inwoners van Zandvoort
- Toegang tot deskundig en onafhankelijk advies over verduurzaming van de woningen voor inwoners van Zandvoort
- Opzetten en aanbieden van een natuurinclusief isolatieprogramma voor particuliere woningen
- Geen particuliere eengezinswoningen meer met een E, F of G energielabel in 2030 met uitzondering van monumenten en gestapelde bouw.

3.6 Ondernemers

Onze ondernemers ondersteunen wij met informatie over subsidies, stimulerende trajecten en gratis energiescans. Met deze energiescans krijgt men inzicht in besparingsmogelijkheden, kosten en baten en begeleiding bij de implementatie. Met de eindrapportage kan men voldoen aan de (voor bepaalde ondernemers verplichte) Informatieplicht Energiebesparing (Wet Milieubeheer).

Voor ondernemers met een grootverbruikersaansluiting voert de Omgevingsdienst IJmond een stimulerend toezichtstraject uit in het kader van het Energiebesparingsakkoord Bedrijven Noord-Holland. Hiermee worden alle (verplichte) besparingsmogelijkheden met een terugverdientijd van 5 jaar of minder in beeld gebracht.

Vanaf 1 januari 2023 moeten alle gebouwen met meer dan de helft een kantoorfunctie en meer dan 100 m² oppervlakte in bezit zijn van een energielabel C. Zo niet, mogen zij niet als kantoor gebruikt worden. Monumenten zijn uitgezonderd. In Zandvoort gaat het om 3 panden dit energielabel niet hebben.

Voor bedrijven heeft de gemeente aantrekkelijke financiering voor verduurzaming beschikbaar in de vorm van de Stimuleringslening Verduurzaming.

Ambitie:

- Alle kantoren in Zandvoort hebben minimaal een energielabel C op 1/1/2025.
- Alle relevante bedrijven in Zandvoort voldoen aan het Activiteitenbesluit van de Wet Milieubeheer in 2026.

3.7 Sportverenigingen

Voor sportverenigingen wordt een subsidie beschikbaar gesteld voor kleine energiebesparende maatregelen. Panden in gemeentelijk eigendom worden ook meegenomen in het onderzoek naar mogelijke energiebesparende investeringen van het eigen vastgoed, waaronder ook een haalbaarheidsonderzoek naar zonnepanelen op de Korver sporthal. Bij de sportvelden van SV Zandvoort wordt de mogelijkheid van de plaatsing van twee kleine verticale windmolens in combinatie met energieopslag onderzocht.

Voor rechtspersonen, zoals (sport)verenigingen, heeft de gemeente aantrekkelijke financiering voor verduurzaming beschikbaar in de vorm van de Stimuleringslening Verduurzaming. Deze financiering is eventueel te combineren met landelijke subsidies, zoals de regeling Stimuleringslening bouw en onderhoud sportaccommodaties (BOSA).

Ambitie:

- Een samenhangende energievisie voor sportpark Duintjesveld in 2025.
- Realisatie van hernieuwbare energie-installaties op sportpark Duintjesveld in 2024.
- Alle gemeentelijke sportaccommodaties zijn in 2026 minimaal een energielabel verbeterd t.o.v. 2022.

3.8 VVE's

Zandvoort heeft relatief veel appartementsgebouwen met een Vereniging van Eigenaren (VVE). Verduurzaming van VVE's is vaak een tijdrovende, complexe en dure zaak. De gemeente Zandvoort ondersteunt VVE's daarom met verschillende instrumenten en regelingen: met buurgemeenten werken we aan een VVE-aanpak gericht op het uitvoeren van een D-MJOP (duurzaam meerjaren onderhoudsplan) en onderzoeken we of 'groene leges' (lagere legeskosten bij vergunningplichtige verduurzamingswerkzaamheden) bij verduurzaming toegepast kunnen worden. Ook werken we aan een regionaal VVE-loket voor eerstelijns advies.

Voor VVE's (en andere rechtspersonen) biedt de gemeente Zandvoort gunstige financiering in de vorm van een stimuleringslening.

Ambitie:

- Realisatie van een regionaal pakket aan ondersteunende maatregelen om VVE's te verduurzamen in 2023.
- Geen appartementen meer met een E, F of G energielabel in 2030.

3.9 Eigen organisatie

Nog in deze collegeperiode wordt geïnvesteerd in het eigen vastgoed om deze energiezuiniger te maken. De gemeente Zandvoort neemt de voorbeeldfunctie van de overheid serieus. Investerings in het eigen vastgoed zijn in principe revoluerend, omdat deze zich uitbetalen in de vorm van vermeden energiekosten. Waar mogelijk worden verduurzamingsmaatregelen gecombineerd met onderhoudsmaatregelen om desinvesteringen te voorkomen.

Als opdrachtgever en inkoper heeft de gemeente invloed op haar ketenpartners. We hanteren daarom de CO₂-prestatieladder bij het verlenen van opdrachten (CO₂ prestaties worden meegewogen bij aanbestedingen).

Ambitie:

- Alle panden in gemeentelijk bezit hebben in 2026 een energielabel dat minimaal één niveau beter is dan in 2022.

3.10 Evenementen

Evenementen hebben effect op het milieu. Door bij het organiseren aandacht te geven aan verschillende aspecten kan hun milieudruk worden beperkt. Denk bijvoorbeeld aan energieverbruik, recycling en duurzame mobiliteit.

Het aantal vaste stroompunten in de openbare ruimte van Zandvoort is beperkt. Daardoor moeten sommige evenementen gebruik maken van (dieselgestookte) aggregaten om voldoende elektriciteit te hebben. De inzet van evenementbatterijen is kostbaar voor de, vaak kleine, evenementorganisatoren en leiden tot extra vervoersbewegingen.

De gemeente onderzoekt samen met de netbeheerder de mogelijkheden om het aantal vaste stroompunten te vergroten op evenementlocaties. Hiermee kan het gebruik van aggregaten tijdens evenementen worden verminderd. De Dutch Grand Prix gebruikt HVO100 biodiesel en haar aggregaten optimaliseert het gebruik door een slim netwerk. Met de netbeheerder worden de mogelijkheden van extra capaciteit van het vaste net verkend waardoor de inzet van aggregaten mogelijk verkleind kan worden.

Het evenementenbeleid wordt de komende jaren vernieuwd waardoor aanvullende duurzaamheidseisen kunnen worden opgenomen.

Ambitie:

- Een nieuw evenementenbeleid in 2024 met daarin duurzaamheidscriteria opgenomen, onder andere op het gebied van energiegebruik en -besparing, afvalbeheer en mobiliteit.

4. Zandvoort ook in de toekomst bereikbaar: duurzame mobiliteit

Zandvoort moet in alle seizoenen goed bereikbaar zijn. Zowel per auto, bus of trein, maar ook op de fiets of te voet. De auto blijft belangrijk in de toekomst, maar zonder aanvullende maatregelen loopt Zandvoort vast. Onze ambitie is om de autobereikbaarheid aan te vullen met de mogelijkheden van 'slimme mobiliteit', zoals deelmobiliteit, parkeren op afstand en schoon vervoer door technologische vernieuwingen. De combinatie van auto met extra mogelijkheden van hoogwaardig openbaar vervoer (trein en HOV-bus) en de (elektrische) fiets kan Zandvoort duurzaam bereikbaar houden.

4.1 Laadinfrastructuur

Het laadpalenbeleid wordt vernieuwd in 2023, ook in relatie tot toekomstig elektrisch laden door onze (honderd)duizenden jaarlijkse bezoekers. Op de parkeerterreinen met een laag tarief ('lang parkeren') worden laadpleinen aangelegd in samenwerking met MRA-E.

Lopende aanvragen voor laadpalen worden versneld behandeld door inhuur van extra personele capaciteit.

Ambitie:

- Vlotte afhandeling van laadpaalaanvragen in de openbare ruimte.
- Realisatie van minimaal een laadplein op een van de grote parkeerterreinen.

4.2 Deelmobiliteit

Met name deelscooters zijn populair in Zandvoort. Gebleken is dat bezoekers uit Amsterdam, Haarlem en Hoofddorp op stranddagen een deelscooter pakken in plaats van de auto: volgens onderzoek tussen de 25 en 30 %. Met behulp van *geofencing* wordt overlast van geparkeerde deelscooters in de openbare ruimte teruggedrongen: gebruikers van deelscooters kunnen alleen in daarvoor bestemde vakken parkeren. Er zijn in Zandvoort weinig klachten over deelscooters: over 0,01% van het aantal ritten (meer dan 36.000 ritten) worden geklaagd.

Uit eerste evaluaties lijkt het gebruik van deelscooters het autogebruik te verminderen, althans op zomerse dagen.

Ambitie:

- Facilitering van deelscooters en andere vormen van deelmobiliteit zonder overlast in de openbare ruimte door onder meer duidelijke afspraken met aanbieders en aanpassing van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

4.3 Openbaar vervoer

De auto blijft belangrijk in de toekomst, maar zonder aanvullende maatregelen loopt Zandvoort vast. Andere modaliteiten, waaronder openbaar vervoer, kunnen soelaas bieden. De bereikbaarheid van Zandvoort met openbaar vervoer is uitermate belangrijk en een groot aantal badgasten maakt dan ook gebruik van de trein. Maar ook binnen Zandvoort is openbaar vervoer uitermate belangrijk, zeker met een vergrijzende bevolking.

Ambitie:

- Behoud van de huidige OV capaciteit.

4.4 Fiets

Zandvoort moet in alle seizoenen goed bereikbaar zijn. Zowel per auto, bus of trein, maar ook op de (e)fiets of te voet. Een uitbreiding van het aantal fietsparkeervakken, eventueel met laadmogelijkheden, wordt daarom onderzocht. Het uitgangspunt blijft echter dat niets ten koste mag gaan van parkeerplekken voor auto's.

Ambitie:

- Uitbreiding van het aantal fietsparkeervakken met laadmogelijkheden.
- Verbetering van fietsverbindingen met- en tussen de regio IJmond, Kennemerland, Bollenstreek en Haarlemmermeer.

4.5 Evenementen

Bij grote evenementen heeft de stroom bezoekers vaak een significante impact op het milieu als er geen mitigerende maatregelen worden genomen. Het grootste evenement van Zandvoort, de Dutch Grand Prix, zet elk jaar in op een verdere vermindering van het autogebruik en een grootschalige inzet van openbare vervoer en de fiets. Tijdens de 2022 editie kwam dan ook slechts 3% van de bezoekers met de auto, tegen 38% met de trein en maar liefst 37% op de fiets. Voor een groot, internationaal autosport-evenement zijn dit ongekennde cijfers.

Ambitie:

- Tijdens grote evenementen maximaal inzetten op duurzaamheidsmaatregelen rond de mobiliteit en bereikbaarheid van Zandvoort middels openbaar vervoer en fietsgebruik.
- Een nieuw evenementenbeleid in 2024 met daarin duurzaamheidscriteria opgenomen, onder andere op het gebied van energiegebruik en -besparing, afvalbeheer en mobiliteit.

5. Minder weggooien en meer hergebruiken: circulaire economie en duurzaam afvalbeheer

Zandvoort kent een bijzondere economie: sterk afhankelijk van recreatie en toerisme. Op jaarbasis ontvangt Zandvoort 5,3 miljoen dagbezoekers en 1 miljoen overnachtingen. De miljoenen bezoekers die Zandvoort jaarlijks aandoen, zorgen voor grote uitdagingen op gebied van afval. Een schoon Zandvoort is een aantrekkelijk Zandvoort. Het tegengaan van zwerfafval en een goede (en circulaire) afvalverwerking behoren dan ook tot de speerpunten van de gemeente.

5.1 Bewoners

Sinds 2022 heeft Zandvoort een Circulaire Hotspot: een verzameling sociaal-maatschappelijk initiatieven gericht op recycling, upcycling, hergebruik en re-integratie. In de circulaire hotspot zitten Juttersgeluk (dagbesteding en upcycling van strandplastic), De Verbeelding (fietsreparatie en houtbewerking), EcoSol Effect (dagbesteding en houtbewerking) en de Speelgoedvijver (speelgoedbank). De ambitie is om daar een milieuplein en een kringloopwinkel aan toe te voegen.

Ambitie:

- Realisatie van een milieuplein in Zandvoort uiterlijk in 2025

5.2 Ondernemers

In 2022 hebben zo'n 20 strandondernemers meegedaan het Plasticvrij Terras project. Hiermee hebben zij voor wegwerpplastic, met name wegwaaiplastic, alternatieven gevonden om op hun terrassen te gebruiken, vaak met een kostenbesparing en een milieuwinst.

Met de buurgemeenten van Zuid-Kennemerland wordt gewerkt aan een uitvoeringsagenda Circulaire Economie en Impact Ondernemen.

Ambitie:

- Een regionale aanpak voor circulair en impact ondernemen met de buurgemeenten in Zuid-Kennemerland om ondernemers met een maatschappelijk doel te stimuleren.

5.3 Evenementen

Er zijn jaarlijks zo'n 100 kleine en grote evenementen in Zandvoort, waaronder de Dutch Grand Prix.

Vanaf 2023 stelt de gemeente een subsidie beschikbaar voor evenementorganisatoren om hen voor te bereiden om de statiegeldverplichting voor plastic bekertjes vanaf 1 januari 2024.

Op het strand worden sinds 2021 pilots uitgevoerd met gescheiden afvalinzameling. Deze pilots zijn uitgebreid naar de boulevard Barnaart. De resultaten van de pilots geven een gemengd beeld: glas wordt goed gescheiden, maar het PMD en het papier is met veel andersoortig afval vervuild.

Voor onze badgasten starten we een bewustwordingscampagne om hen te wijzen op de gevolgen van zwerfafval. Als mogelijk worden ook ondernemers in de buurt van het strand, zoals supermarkten, daarbij betrokken.

Het evenementenbeleid wordt de komende jaren vernieuwd en duurzaamheidseisen zullen daarin worden opgenomen.

Ambitie:

- Een nieuw evenementenbeleid met daarin duurzaamheidscriteria opgenomen, onder andere op het gebied van materiaalgebruik en -hergebruik.

5.4 Circulair bouwen

Met namen in het gebied rondom Nieuw Unicum wordt nieuwe woningbouw ontwikkeld met 'hoge standaarden op gebied van duurzame energie, circulair bouwen en natuurinclusief inrichten met (gevel)tuinen en groene daken, met een zorgvuldige inpassing in de groene omgeving' (Omgevingsvisie Zandvoort, oktober 2021).

In het Omgevingsplan Strand is opgenomen dat nieuw te bouwen strandpaviljoens een GPR-score van minimaal 7,0 moeten halen. (circulair) Materiaalgebruik is van invloed op het thema 'milieu' binnen het instrument GPR Gebouw. Door het gebruik van circulaire bouwmaterialen kan dus een hogere GPR score worden behaald. De gemeente stelt advies beschikbaar over de maatregelen die ondernemers kunnen nemen om aan de GPR-score van 7,0 te voldoen.

Ambitie:

- Minimaal één bouwproject met circulaire of bio-based materialen in 2030.

6. Droge voeten in een groene omgeving: klimaatadaptatie en het vergroten van de biodiversiteit.

Zandvoort is prachtig gelegen aan de kust en omringd door beschermde natuurgebieden van internationale waarde. De daar aanwezige biodiversiteit kan met gerichte maatregelen worden doorgezet in de gebouwde omgeving. Het veranderende klimaat dwingt tot ingrepen in met name de openbare ruimte: Zandvoort is kwetsbaar bij overmatige regenval en gevoelig voor hittestress. Vergroeningsmaatregelen maken Zandvoort weerbaarder voor het veranderend klimaat en extreem en dragen tegelijkertijd bij aan het vergroten van de biodiversiteit.

6.1 Bewoners

Jaarlijks organiseert de gemeente samen met Spaarnelands een voorjaarscampagne gericht op het vergroenen van tuinen. Huishoudens

kunnen hun verwijderde tuintegels bij Spaarnelands aanmelden en deze worden vervolgens opgehaald. Bovendien krijgen de bewoners gratis in ruil hiervoor planten. We hebben hiervoor planten gekozen die het goed doen in de Zandvoortse omstandigheden en bestand zijn tegen hertenvraat.

Sinds eind 2022 heeft de gemeente een subsidie voor groene daken beschikbaar voor dakeigenaren, zowel particulieren als ondernemers en collectieven. Gemeente Zandvoort betaalt een deel van de aanlegkosten van een groendak ('sedumdak'). Een groen dak met een groter waterbergend vermogen of in combinatie met zonnepanelen of met een grotere diversiteit aan plantensoorten krijgt een hogere vergoeding per m².

Ambitie:

- Een jaarlijkse voorjaarscampagne gericht op het vergroenen van particulier terrein met jaarlijks minimaal 500 m² opgehaalde tuinbestrating en de aanleg van minimaal 400 m² groene daken.

6.2 Vergroening van de openbare ruimte

Het Masterplan Nieuw-Noord zet in op een klimaatadaptieve herinrichting van de wijk Nieuw-Noord. Ook in de andere wijken van Zandvoort zoekt de gemeente samen met Spaarnelanden naar locaties om nieuwe groene gebieden aan te leggen om de effecten van klimaatverandering te verkleinen en de biodiversiteit te vergroten. Als eerste wordt een inventarisatie gedaan van het centrum, samen met ondernemers en andere belanghebbenden.

Er wordt jaarlijks budget vrijgemaakt om bewonersinitiatieven gericht op vergroening te ondersteunen en uit te voeren.

Ambitie:

- Minimaal 75% van het beschikbare budget voor bewonersinitiatieven wordt jaarlijks besteed.
- Aanleg van minimaal 250 m² aan nieuw groen in 2026.

6.3 Vergroten van biodiversiteit

De gemeenten zoekt samen met Spaarnelanden naar locaties om in bestaand groen de soortenamenstelling te verrijken met gebiedseigen planten. Inwoners worden gestimuleerd om planten te zaaien die passen bij het Zandvoortse microklimaat, o.a. door tijdens de jaarlijkse voorjaarscampagne geselecteerde bloemzaadjes uit te delen en informatie te geven over soorten die goed gedijen aan de kust.

Isolatieprogramma's van woningen worden natuurinclusief uitgevoerd, waarbij rekening wordt gehouden met de verblijfplaatsen van soorten als gierzwaluw, huismus en vleermuizen.

Ambitie:

- Een gevarieerdere, gebiedseigen soortenamenstelling van het openbaar groen.
- Natuurinclusieve isolatieprogramma's voor woningen.

6.4 Een toekomstbestendig rioolsysteem

Zandvoort heeft een goed waterdoorlatende bodem. Daarom worden waar mogelijk infiltratieriolen aangelegd en gebouwen afgekoppeld (gescheiden rioolsysteem). Hiermee wordt het bestaande rioolsysteem ontlast en wordt waardevol regenwater beschikbaar voor de natuur.

Om wateroverlast juist te voorkomen zijn al verschillende maatregelen genomen, waaronder het gebruik van speciale kolkdeksels. Ook het verder vergroenen van de openbare ruimte zorgt dat overvloedige regenval in de bodem verdwijnt.

Met een subsidie worden inwoners gestimuleerd om een groene dak aan te leggen. Hiermee wordt regenwater geleidelijker afgevoerd en wordt het rioolsysteem tijdens piekbuien ontlast. Voor groene daken met een groter waterbergend vermogen is bovendien een hoger subsidiebedrag per m² beschikbaar.

Er wordt een publiekscampagne uitgevoerd om inwoners te informeren over (het gebruik van) het gescheiden rioolsysteem.

De hemelwaterafvoer van het sportpark Duintjesveld wordt ontkoppeld van het riool, waardoor regenwater in de bodem geïnfiltreerd wordt. Op de buffervijvers van het rioolsysteem naast het Duintjesveld wordt een haalbaarheidsstudie verricht naar een drijvend zonnepark die de werking van de buffervijvers niet belemmert.

Ambitie:

- Structurele aandacht voor aanleg van infiltratieriool en ontkoppeling van gebouwen.
- Ontkoppeling van sportpark Duintjesveld in 2025
- Een publiekscampagne in 2024 voor het gebruik van het gescheiden riool.

7. Duurzaamheidsfonds

In januari 2022 heeft de gemeenteraad de kaders van het duurzaamheidsfonds vastgesteld. Het duurzaamheidsfonds wordt gevuld met een deel van de opbrengsten van de verkoop van de Eneco aandelen. Dit bedrag van ca. 5,5 miljoen wordt aangewend om duurzaamheid in de gemeente Zandvoort 'te versnellen, te vermeerderen, te bevorderen, te ondersteunen en/of zichtbaar te maken en hiermee een toekomstbestendige bijdrage aan Zandvoort te leveren.' De helft van het bedrag moet revolverend worden ingezet, dat wil zeggen dat de uitgaven ook weer terugvloeien in het fonds.

De gemeenteraad heeft aan het college een stimuleringsbudget verduurzaming beschikbaar gesteld van € 450.000 per jaar. Met dit budget zal het college een aantal toekomstgerichte investeringen doen, met name in de fysieke ruimte. Deze investeringen zijn opgenomen in bijlage 1.

Ambitie:

- Minimaal € 1.000.000 aan uitstaande duurzaamheidsleningen voor inwoners en rechtspersonen in 2026 (en daarmee minimaal eenzelfde bedrag aan duurzaamheidsinvesteringen).
- Minimaal € 1.000.000 aan gedane energiebesparende investeringen in het gemeentelijk vastgoed in 2026.

7.1 CDOKE

Na aandringen van lokale overheden en een zgn. Artikel 2 -onderzoek door de Raad van het Openbaar Bestuur, heeft het Rijk geld beschikbaar gesteld voor de (extra) uitvoeringskosten van het Klimaatakkoord. Deze middelen keert het Rijk deels via een Specifieke Uitkering aan de gemeenten uit: Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energieloket (CDOKE).

Deze middelen zijn grotendeels bestemd voor personele capaciteit en alleen voor werkzaamheden gericht op CO₂-reductie. Werkzaamheden gericht op klimaatadaptatie mogen niet gefinancierd worden met dit budget, evenals kosten van maatregelen. Voor Zandvoort is een bedrag van ruim 1,3 miljoen euro beschikbaar (€ 437.678 in 2023, € 441.648 in 2024 en € 445.619 in 2025).

Tabel. Inzet Duurzaamheidsfonds van 2022 tot 2026

	Per jaar	Totaal	
Stimuleringsbudget van het college	450.000	1.800.000	
Duurzaamheidslening inwoners		500.000	revolverend
Duurzaamheidslening bedrijven e.a.		500.000	revolverend
Kosten duurzaamheidsleningen	10.000	40.000	
Participatie RMinWest		530.000	revolverend
Werkbudget uitvoering Beleidsplan dzh	100.000	400.000	
Verduurzaming eigen vastgoed		1.500.000	revolverend
Reeds besteed in 2021:			
Aanplant bomen vanwege iepziekte		150.000	
Circulaire Hotspot		50.000	
		5.470.000	

Bijlage 1. Bestedingsplan Stimuleringsbudget Verduurzaming

Thema	Jaar	Onderwerp	Toelichting	Bedrag
Energie- transitie	2023	Hernieuwbare energie	Plaatsing 2 windwokkels incl. accu's op Duintjesveld	€ 46.000
		Energiebesparing	Ondersteuning strandpaviljoens GPR-score Omgevingsplan Strand	€ 25.000
		Energiebesparing	Kleine energiebesparende maatregelen voor sportverenigingen	€ 20.000
		subtotaal		
	2024	Hernieuwbare energie	Zonnepanelen Korverhal: onderzoek	€ 5.000
		subtotaal		
	2025	Hernieuwbare energie	Zonnepanelen boven parkeerterrein Duintjesveld	€ 25.000
		Hernieuwbare energie	Zonnepanelen Korverhal: bijdrage realisatie	€ 25.000
		Hernieuwbare energie	Zonnepanelen op nieuwbouw Oranje Nassauschool	€ 20.000
		Verduurzaming evenementen	Uitbreiding vaste stroompunten om aggregaat-gebruik te verminderen	€ 100.000
subtotaal			€ 170.000	
Circulaire economie	2023	Schoon strand	Bewustwordingscampagne voor strandgangers over zwerfafval	€ 20.000
		Verduurzaming evenementen	Subsidie voor implementatie statiegeld	€ 10.000
	subtotaal			€ 30.000
Duurzame mobiliteit	2024	Elektrificatie	Capaciteit voor actualisatie laadbeleid en versnelling laadinfra	€ 100.000
		subtotaal		
	2025	Elektrificatie	Elektrificering van lokaal vrijwilligersvervoer incl. laadmogelijkheden	€ 75.000
		subtotaal		
Klimaat- adaptatie en biodiversiteit	2023	Vergroening	Vergroenings- en onthardingsbudget Zandvoort	€ 100.000
		Vergroening	Collegebesluit opwaardering bestaand groen	€ 100.000
		Vergroening	Subsidie groene daken	€ 25.000
		Groenprojecten bewoners	Financieringspotje voor bewonersinitiatieven	€ 25.000
	subtotaal			€ 250.000
	2024	Gescheiden riool	Bewustwordingscampagne gebruik gescheiden riool n.a.v. GRP	€ 10.000
		Ontkoppeling Duintjesveld	Regenwater niet meer op riool lozen	€ 40.000
		Groenprojecten bewoners	Financieringspotje voor bewonersinitiatieven	€ 25.000
		subtotaal		
	2025	Groenprojecten bewoners	Financieringspotje voor bewonersinitiatieven	€ 25.000
subtotaal			€ 25.000	

Bestedingsplan Stimuleringsbudget Verduurzaming

	Uitgaven	Dekking	Nog te besteden
Totaal	€ 821.000	€ 1.800.000	€ 979.000
2023	€ 471.000	€ 900.000	€ 429.000
2024	€ 80.000	€ 450.000	€ 370.000
2025	€ 270.000	€ 450.000	€ 180.000

Foto's: Kyara Janssen, Zandvoort Marketing - HH,
PH, Monique van Middelkoop, Irma van Middelkoop,
Juttersgeluk, Paal 69